

Šetření za účelem vydávání rostlinolékařských pasů u okrasných rostlin a lesních dřevin

Petr Kapitola

Sekce osiv, sadby a zdraví rostlin ÚKZÚZ

*Změny RL postupů při výrobě a obchodu
s rostlinami trvalých kultur podle nové legislativy EU*

*Praha 18. února 2020
Brno 19. února 2020*

Šetření za účelem vydávání RL pasů - přehled

- Od 14.12.2019 nahrazuje soustavnou rostlinolékařskou kontrolu
- Článek 87 nařízení (EU) 2016/2031 o zdraví rostlin
- Šetření = **vizuální prohlídka** a případně **vzorkování a testování** rozmnožovacího, resp. reprodukčního materiálu („RM“)
- **Ověřuje se nepřítomnost regulovaných škodlivých organismů** („ŠO“) na rostlinách, pro které má být vydán rostlinolékařský („RL“) pas, navíc **splnění zvláštních požadavků** či opatření (v příslušných případech)
- U okrasných rostlin a lesních dřevin, kde RM nepodléhá úřední certifikaci ÚKZÚZ, zajišťuje šetření oprávněný provozovatel, jen v určitých případech jej provádí ÚKZÚZ

ÚKZÚZ
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

eAGRI + Hledaný výraz Hledej Podrobné hledání

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

O ústavu

Vítáme Vás na webových stránkách Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, které od roku 2014 zahrnují i rostlinolékařskou problematiku.

Postavení ústavu je zakotveno v zákoně č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 147/2002 Sb.“).

ÚKZÚZ:

- je zřízen Ministerstvem zemědělství ČR jako specializovaný orgán státní správy
- je organizační složkou státu
- je správním úřadem.

Provádí správní řízení a vykonává jiné správní činnosti, odborné a zkušební úkony, kontrolní a dozorové činnosti v oblasti odrůdového zkušebnictví, krmiv, agrochemie, půdy a výživy rostlin, osiv a sadby pěstovaných rostlin, trvalých kultur (vinohradnictví a chmelářství), ochrany proti škodlivým organismům a v oblasti přípravků na ochranu rostlin.

Sídlo ústavu je v Brně a jeho činnost je zabezpečována na pracovištích na území celé České republiky.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský je držitelem certifikátu **ISO 9001:2015** pro výkon státní správy, úřední kontroly, odborného dozoru a souvisejícího zkušebnictví v oblasti vstupů do zemědělství.

Najdete nás na sociálních sítích

Hraboš polní

NOVÝ FYTOSANITÁRNÍ REŽIM EU k 14. 12. 2019

Vinařský zákon

Kontakt

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Hrozenová 2, 656 06 Brno

Telefon: +420 543 548 111
E-mail: podatelna@ukzuz.cz

Novinky e-mailem

Více informací a podmínky odběru novinek e-mailem

Registry a aplikace

- Rostlinolékařský portál
- Registru krmivářských produktů
- Databáze odrůd
- Elektronický přenos dat
- Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ
- Přehled subjektů, pro které reaktivoval rozbor AZ2P
- Všeobecný registr půdy
- Registru přípravků na ochranu rostlin
- Žádost o vývozní šetření
- Elektr. podání žádosti - s konz. osiv v EZ
- Seznam provozoven kontrolního testování
- Registru hnojiv
- Seznam CEP stanic
- Seznam sušáren
- Letová křivka mšice stromchodce
- Prognóza výskytu skvrnitosti řepy na cukrovce
- Nálety škůdců na světlé lapače
- Měření výskytu škodlivých organismů
- Sumy efektivních teplot
- Přehled registrovaných prodejen sudového vína
- Registru distributorů POR
- MP2
- Registru držitelů odborné způsobilosti pro přípravky

Zdroje informací I.

Fytosanitární režim EU od 14. 12. 2019

7.2.2020

Dne 14. prosince 2019 nabývá účinnosti řada nových předpisů EU v podobě nařízení, která jsou pro ČR přímo platná. Základním fytosanitárním předpisem se stává nařízení (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, nazývané též nařízení o zdraví rostlin.

Obecná pravidla fytosanitárního režimu definuje i nařízení (EU) 2017/625 o úředních kontrolách. Na obě tato nařízení, přijatá Evropským parlamentem a Radou, navazuje řada sekundárních předpisů – nařízení přijímaných Evropskou komisí. Na národní úrovni se v souladu s uniinými předpisy zásadně upravuje zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské službě, který bude nově prováděcí vyhlášky.

Níže naleznete souhrn informací ve vztahu k nové

ŠKODLIVÉ ORGANISMY

[Karanténní škodlivé organismy pro EU \(PDF\)](#)

[Prioritní škodlivé organismy](#)

[Karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny \(PDF\)](#)

- [Změny v chráněných zónách v ČR \(PDF\)](#)

[Regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU \(PDF\)](#)

Škodlivé organismy, proti jejichž zavlékání a rozšiřování mimořádná opatření EU, v ČR vyhlášená [Nařízeními ÚKZÚZ](#)

PŘEHLED ZMĚN

[ČASTO KLADENÉ OTÁZKY \(PDF\)](#)

[PREZENTACE Z ODBORNÝCH SEMINÁŘŮ režimu](#)

[OBECNÉ POVINNOSTI VYPLÝVAJÍCÍ Z FYTOSANITÁRNÍHO REŽIMU](#)

[Ohlašovací povinnost profesionálních provozovatelů](#)

[Povinnosti dopravců, počtovních služeb a internetových obchodů](#)

LEGISLATIVA

[Fytosanitární předpisy EU](#)

[Fytosanitární předpisy ČR](#)

[Nařízení ÚKZÚZ](#)

Zdroje informací II.

- Studijní materiály (e-learning)
k distančnímu testu pro provozovatele
 - Budou volně přístupné na webu ÚKZÚZ (dosud je přístup jen pro žadatele o oprávnění)
- Rostlinolékařský portál (web ÚKZÚZ)

ÚKZÚZ
Rostlinolékařský portál

Filtr: ☒ Zařazení ŠO ☒ Prioritní ŠO Vyčistit filtr

Celkem bylo nalezeno položek: 15

bakterie
Xylella fastidiosa
Další české názvy: bakteriální hnědnutí a odumírání révy, zakrslost vojtěšky, Piercova choroba révy vinné (Pierce's disease), almond leaf scorch, bacterial leaf scorch of blueberry, citrus variegated chlorosis, phony peach disease, plum leaf scald

blyskavka kukuřičná
Spodoptera frugiperda

bourovec
Dendrolimus sibiricus

háďátko borovicové
Bursaphelenchus xylophilus

kozlíček
Anoplophora glabripennis

kozlíček
Anoplophora chinensis

Plná verze pro PC

Domů
Plodiny
Poruchy a poškození rostlin
Škodlivé organismy
Přípravky na OR
Fytosanitární rizika EU
Obecné informace
Regulované karanténní ŠO
Další rizikové ŠO

ÚKZÚZ
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Vítejte na webových stránkách Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, které od roku 2014 zahrnují i rostlinolékařskou problematiku.

Postavení ústavu je zakotveno v zákoně č. 147/2002 Sb., o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o Ústředním kontrolním a zkušebním ústavu zemědělském), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 147/2002 Sb.").

ÚKZÚZ:

- je zřízen Ministerstvem zemědělství ČR jako specializovaný orgán státní správy
- je organizační složkou státu
- je správním úřadem.

Provádí správní řízení a vykonává jiné správní činnosti, odborné a zkušební úkoly, kontrolní a dozorové činnosti v oblasti odrůdového zkušebnictví, krmiv, agrochemie, půdy a výživy rostlin, osiv a sadby pěstovaných rostlin, trvalých kultur (vinohradnictví a chmelářství), ochrany rostlin škodlivými organismy a v oblasti přípravků na ochranu rostlin.

Sídlo ústavu je v Brně, činnost je zabezpečována na pracovištích na území celé České republiky.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský je držitelem certifikátu ISO 9001:2015 pro výkon státní správy, úřední kontroly, odborného dozoru a souvisejícího zkušebnictví v oblasti vstupů do zemědělství.

Najdete nás na sociálních sítích

Hraboš polní

ÚKZÚZ Rostlinolékařský portál

Vinársky
zákon

NOVÝ FYTOSANITÁRNÍ REŽIM
EU k 14. 12. 2019

Kontakt
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Hroznová 2, 656 06 Brno
Telefon: 4420 543 548 111
E-mail: podatelna@ukzuz.cz

Novinky e-mailem
Více informací a podmínky odběru novin e-mailem

Registry a aplikace
Rostlinolékařský portál
Registre krmivářských osiv
Database odrud
Elektronický přenos dat
Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ
Přehled subjektů, pro kter reagoval odbor A22P
Veřejný rejstřík půdy
Registre přípravků na ochranu rostlin
Žádost o vývozní šetření
Elektr. podání žádosti - p.konv. osiv v EZ
Seznam provozoven kontrolního testování
Registre hnojiv
Seznam GEP stanic
Seznam sošřen
Letová křivka mšice střemchové
Prognóza výskytu skvrnitý na cukrovce
Nálety škůdců do světlé lapací
Mapy výskytu škodlivých organismů
Sumy efektivních teplot
Přehled registrovaných prodejen sudového vína
Registre distributorů PDR
MPZ
Registre držitelů odborné způsobilosti pro přípravky

Kdo dělá šetření u okrasných rostlin a lesních dřevin I.

Šetření zajišťuje a odpovídá za něj **oprávněný provozovatel**

Vlastní šetření může provádět:

- Kterýkoliv **zaměstnanec podniku**, který úspěšně absolvoval distanční test nebo byl k provádění šetření průkazně proškolen jiným absolventem testu, nebo
- **Externí pracovník** (např. poradce) na základě smluvního vztahu, po úspěšném absolvování distančního testu
- jen v některých případech **ÚKZÚZ** → *další snímek*

Kdo dělá šetření u okrasných rostlin a lesních dřevin II.

Kdy provádí šetření u těchto rostlin ÚKZÚZ?

- Je-li pro určité ŠO stanoveno, že má být provedena prohlídka i **v bezprostředním okolí místa produkce** a provozovatel tam nemá přístup
 - v podmínkách ČR se týká určitých **RNŠO** jako *Erwinia amylovora* či *Plum pox virus*
- Je-li pro určité ŠO stanoveno, že **prohlídka či testování musí být úřední, tzn. provedená ÚKZÚZ**
 - týká se především **školek s nárazníkovými zónami pro *E. amylovora***

Dále:

- Jde-li se o prohlídku, vzorkování a testování **při podezření na výskyt KŠO, ŠO podléhajících mimořádným opatřením EU a KŠO pro chráněné zóny**
- Pokud profesionální provozovatel, který není oprávněn k vydávání RL pasů, požádá ÚKZÚZ o provedení šetření a vydání RL pasů

Které rostliny jsou předmětem šetření

- Veškerý RM, pro který má být vydán RL pas
 - → prováděcí nařízení Komise 2019/2072, příloha XIII a XIV
 - → nařízení ÚKZÚZ o MRO pro určité ŠO

Které rostliny, mají-li být dodány jinému podnikateli + v určitých případech i konečným spotřebitelům, podléhají od 14.12.2019 pasové povinnosti?

- RM kromě osiva: **VŠECHNY DRUHY ROSTLIN**, ať už pro ně jsou či nejsou stanovena opatření proti určitým KŠO nebo RNŠO
- OSIVO: **JEN druhy rostlin vyjmenované** v předpisech ↑, tj. regulované ve vztahu k určitým KŠO nebo RNŠO
 - osivo okrasných a lesních dřevin s pasovou povinností:
 - **borovice a douglaska**
 - (okrasné slivoně rodu *Prunus*)

Jak se šetření provádí I.

- V místech produkce – školkách, semenných sadech, ...
- **Podle jednotlivých partií** rostlin
- Na rostlinách, pro které má být vydán RL pas, popř. i na rostlinách v okolí; šetření zahrnuje i obaly
- **Vizuální prohlídka**, popř. i **odběr vzorků a testování** v laboratoři
- V dobu nejvhodnější pro pozorování příznaků napadení
 - ve venkovních podmínkách – jednou až dvakrát během vegetačního období
- **Záznamy ze šetření a jejich uchovávání** – **po dobu nejméně 3 let**
 - Digitálně nebo analogově – např. do PC, nebo sešitu
 - Obsah záznamu: termín, způsob šetření a jeho výsledek, popř. i přijatá opatření
 - Vždy podle jednotlivých partií rostlin

Jak se šetření provádí II.

- **Příznaky napadení ŠO nebo výskyt** vývojových stadií **regulovaných ŠO**
- **Příznaky známé** z vlastní zkušenosti – např. RNŠO v ČR rozšířené, nebo příznaky či ŠO **neznámé či neobvyklé** – možné podezření na některý KŠO
- Před prohlídkou jednotlivých rostlin se celkově posoudí porost každé partie - odlišnosti ve vzhledu a vzrůstu, **distribuce poškození v porostu** – plošně, rozroušeně či ohniskovitě
- **Rozsah prohlídky** – na všech rostlinách nebo reprezentativních vzorcích
 - při malém množství rostlin v partii (do 100 rostlin) se prohlíží každá rostlina
 - při větším množství rostlin se prohlíží náhodně vybrané rostliny, min. 5 % rostlin v partii (ale vždy > 100 rostlin), jak z okrajových částí, tak i ze střední části porostu partie

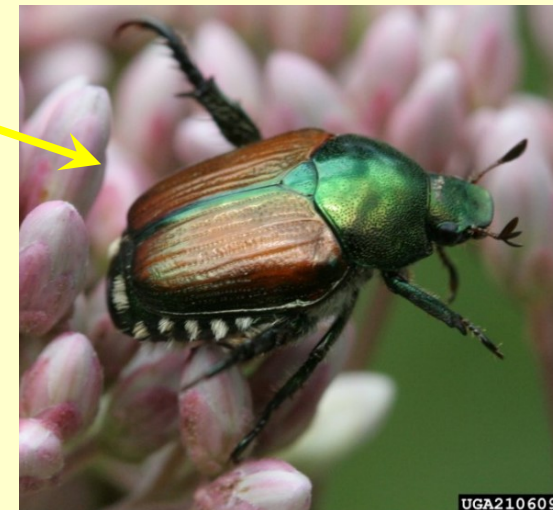
Prioritní škodlivé organismy

- = KŠO pro EU s nejvyšším fytosanitárním rizikem
- Nejvyšší důležitost z hlediska **včasné detekce** – cílené úřední průzkumy, neprodlené oznamování při podezření → vždy brát v potaz i při šetření před vydáváním RL pasů
- **20 druhů** stanovených samostatným předpisem
- z nich 12 ŠO vázaných na ovocné, okrasné a lesní dřeviny by se mohlo v ČR usídlit →

Agrilus anxius
Agrilus planipennis
Anoplophora chinensis
Anoplophora glabripennis
Aromia bungii
Bursaphelenchus xylophilus
Conotrachelus nenuphar
Dendrolimus sibiricus
Popillia japonica
Rhagoletis pomonella
Spodoptera frugiperda
Xylella fastidiosa
... + 8

Autor: M. Prue, ODNR - Forestry, Bugwood.org

dospělec - typické bílé skvrnky
Autor: D. Cappaert, Bugwood.org

Příklady regulovaných ŠO na okrasných rostlinách a lesních dřevinách

- příklady **příznaků napadení**, které mohou vést k podezření na výskyt ŠO
- příklady **šetření stanovených požadavky** pro přemísťování rostlin v EU

Karanténní ŠO pro EU

- *Stegophora ulmea*
- *Ceratocystis platani*
- *Anoplophora chinensis*
- *Xylella fastidiosa*

KŠO pro chráněné zóny

- *Cryphonectria parasitica*
- *Erwinia amylovora*

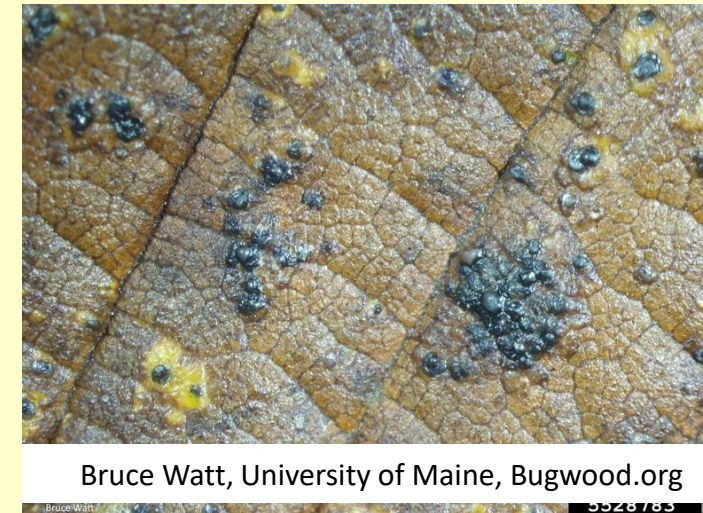
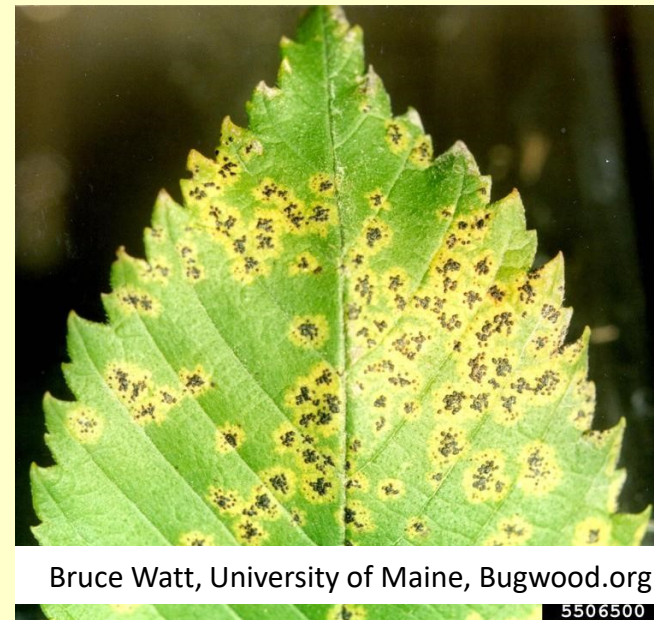
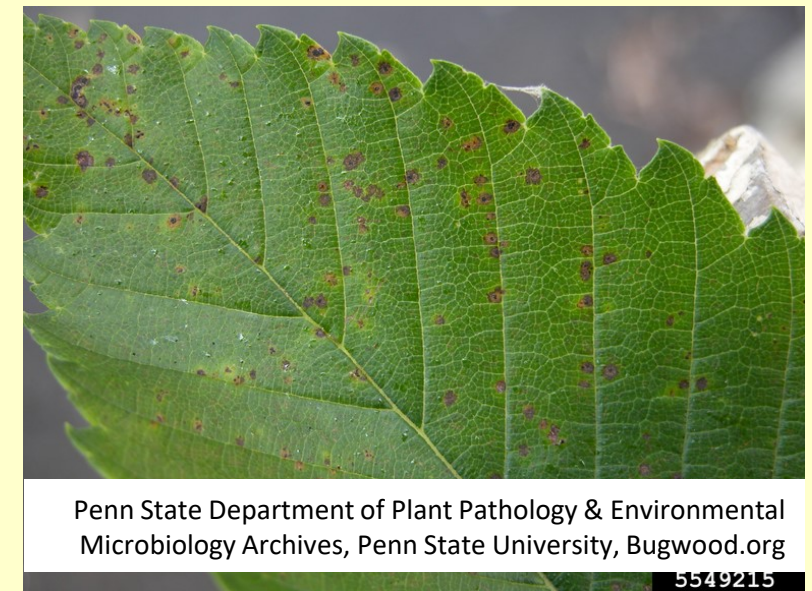
RNŠO

- *Erwinia amylovora*
- *Plum pox virus*
- *Dothistroma septosporum*

Původce listové skvrnitosti jilmu *Stegophora ulmea*

- Příklad ŠO s méně specifickými příznaky napadení
- **KŠO pro EU**
- V EU se nevyskytuje
- Proto ani nejsou stanoveny požadavky na přemísťování rizikových komodit v rámci EU
- Obecný zákaz zavlékání *S. ulmea* do EU a rozšiřování v rámci EU

Původce korové nekrózy platanu *Ceratocystis platani*

- KŠO pro EU
- V EU se vyskytuje v několika zemích (ne v ČR)
- Stanoveny požadavky na přemísťování rostlin platanu na vnitřním trhu EU (příloha VIII nařízení 2019/2072)

Maxime Guerin (Plante & Cité), gd.eppo.int

Francis Maire, gd.eppo.int

Dalia Del Nista Port of Leghorn Italy, gd.eppo.int

Dalia Del Nista Port of Leghorn Italy, gd.eppo.int

Ceratocystis platani – požadavky pro přemísťování rostlin platanu k pěstování, kromě osiva (příloha VIII nařízení 2019/2072, bod 17)

Úřední potvrzení, že:

a) rostliny pocházejí z oblasti, o níž je známo, že je prostá organismu *Ceratocystis platani* (J. M. Walter) Engelbr. & T. C. Harr., stanovené příslušnými orgány podle příslušných mezinárodních standardů pro fyto-sanitární opatření

nebo

b) byly pěstovány na místě produkce uznaném podle příslušných mezinárodních standardů pro fyto-sanitární opatření za prosté organismu *Ceratocystis platani* (J. M. Walter) Engelbr. & T. C. Harr.:

i) které je registrováno příslušnými orgány a tyto orgány nad ním vykonávají dohled

a

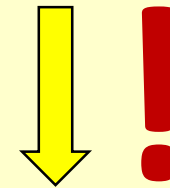
ii) které bylo včetně bezprostředního okolí každoročně podrobeno úředním prohlídkám s ohledem na příznaky výskytu organismu *Ceratocystis platani* (J. M. Walter) Engelbr. & T. C. Harr. prováděným v nejvhodnějších obdobích roku pro zjištění výskytu dotčeného škodlivého organismu

a

iii) reprezentativní vzorek rostlin byl podroben testování na přítomnost organismu *Ceratocystis platani* (J. M. Walter) Engelbr. & T. C. Harr. ve vhodných obdobích roku pro zjištění výskytu daného škodlivého organismu.

Území ČR splňuje požadavek (a)
na oblast/zemi prostou *C. platani*

Vzhledem k absenci *C. platani* v ČR
nemusí být požadavek (b) splněn

Bez ohledu na splnění požadavku a) je třeba ve školce s produkcí platanu a pokud možno i v okolí provádět šetření k ověření nepřítomnosti *C. platani*

Kozlíček

Anoplophora chinensis

- Příklad ŠO s charakteristickými příznaky napadení a vzhledem dospělců, podobně jako příbuzný druh *A. glabripennis*
- KŠO pro EU a současně **prioritní ŠO** + mimořádná opatření EU, v ČR vyhlášená **nařízením ÚKZÚZ**
- Požadavky pro vnitřní trh nejsou v příloze VIII, ale jen v nařízení ÚKZÚZ

M. Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

Plant Protection Service, Wageningen, Netherlands, gd.eppo.int

M. Maspero, Fondazione Minoprio, Como (IT), gd.eppo.int

Bakterie

Xylella fastidiosa

- KŠO pro EU a současně **prioritní ŠO**
- + mimořádná opatření EU,
v ČR vyhlášena **nařízením ÚKZÚZ**
- Požadavky pro vnitřní trh nejsou v
příloze VIII, ale jen v nařízení ÚKZÚZ

M. Scortichini, Istituto Sperimentale per la Frutticoltura, Rome (IT), gd.eppo.int

Donato Boscia, CNR - Institute for Sustainable Plant Protection, UOS, Bari (IT), gd.eppo.int

Erika Orišek, Administration of the Republic of Slovenia for Food Safety, Veterinary and Plant Protection

Céline Vidal), gd.eppo.int

foto J. Beránek, ÚKZÚZ

Původce korové nekrózy kaštanovníku

Cryphonectria parasitica

- KŠO pro chráněné zóny / RNŠO
- KŠO pro CHZ – **ČR**, Irsko, Švédsko, (Spojené království)
- Požadavky v příloze X 2019/2072 pro **kaštanovník (včetně osiva) a dub (kromě osiva)** – **ČR splňuje požadavek (b) na oblast prostou *C. parasitica***
- Povinnost připojovat „RL pas pro CHZ“ až ke konečnému spotřebiteli – platí jak pro dodávky do CHZ, tak pro přemísťování uvnitř CHZ, tj. i v rámci ČR!
- Na ostatním území EU – RNŠO regulovaný na:
 - RM okrasných rostlin kromě osiva / rod kaštanovník
 - RM lesních dřevin kromě osiva / kaštanovník jedlý

Linda Haugen,
USDA Forest Service, Bugwood.org

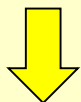
Původce bakteriální spály růžovitých *Erwinia amylovora*

- RNŠO / KŠO pro chráněné zóny; požadavky pro *Amelanchier*,, *Sorbus*
- ČR nesplňuje požadavek na oblast/zemi prostou E. a.; v ČR pro většinu RNŠO na okrasných dřevinách nelze garantovat původ v oblasti prosté daného ŠO, a je nutné splnit jiný požadavek.

Základní režim v ČR – RNŠO

příloha V

- b) po prohlídce na stanovišti produkce v posledním vegetačním období byly příznakové rostliny i veškeré okolní rostliny zlikvidovány

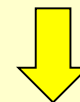

Šetření v okrasných školkách provádí oprávněný provozovatel.

Režim školek s nárazníkovými zónami

příloha X – požadavky pro dodávky do CHZ
= většina území Slovenska,...

- b) v místě produkce a jeho okolí – **úředně stanovené nárazníkové zóně: úřední prohlídka a testování** s negat. výsledkem

Šetření & dozor v okrasných školkách a jejich nárazníkových zónách provádí ÚKZÚZ.

Původce virových neštovic peckovin (šarka švestky)

Plum pox virus (PPV)

- **RNŠO regulovaný na RM (kromě osiva) vyjmenovaných druhů rodu *Prunus* / ovocné a okrasné rostliny**
- **Od 2020 podstatné zmírnění požadavků** oproti již neplatné vyhlášce č. 215/2008
 - Pro okrasné *Prunus* spp. – příloha V nařízení 2019/2072
 - Pro ovocné *Prunus* spp. – novelizovaná „marketingová“ směrnice 2014/98 pro RM ovocných rostlin, bude převedeno do vyhlášky č. 332/2006
- **Zavedení alternativního požadavku s určitou tolerancí výskytu PPV:**
 - **max. 1 % příznakových rostlin ve školce během posledního ukončeného vegetačního období**
 - **+ jejich zničení**
 - **+ reprezentativní testování zbývajících bezpříznakových rostlin v pozitivní partii**

Původce červené sypavky borovice

Dothistroma septosporum

- **RNŠO regulovaný na RM borovic kromě osiva / okrasné a lesní dřeviny**

- syn. *Mycosphaerella pini* nebo *Scirrhia pini*
- Společně s dalším původcem červené sypavky *Dothistroma pini* a původcem hnědé sypavky borovice *Lecanosticta acicola*

- **Požadavky v příloze V – podstatné zmírnění oproti již neplatné vyhlášce č. 215/2008 Sb.:**

- **Absence příznaků červené a hnědé sypavky ve školce a jejím bezprostředním okolí po celé poslední vegetační období**
NEBO
- **Ošetření fungicidy a absence příznaků před expedicí rostlin**

Postup při podezření na výskyt KŠO nebo RNŠO

- **Podezření na výskyt KŠO – neprodleně oznámit ÚKZÚZ**
- **Podezření na výskyt RNŠO – oznámení ÚKZÚZ není nutné; postup je v režii oprávněného provozovatele a závisí na tom, zda je překročena prahová hodnota pro výskyt na stanovišti produkce nebo v partii, podle požadavků/opatření předepsaných v příloze V nařízení 2019/2072**
- **Např. pro *Plum pox virus*:**
 - Je-li ve školce zjištěno do 1 % příznakových rostlin, RL pas může být vydán jen po splnění ostatních požadavků (včetně vzorkování a testování bezpříznakových rostlin v pozitivních partiích)
 - Více než 1 % příznakových rostlin ve školce – **pas nesmí být vydán**

A photograph of a garden scene. In the foreground, a light-colored paved path leads towards a stone wall. On the left, a large white pot holds a tree with a thick, gnarled trunk. On the right, a large pink pot holds a similar tree. A black lamppost stands next to the pink pot. The stone wall is covered with various plants, including tall grasses and ferns. In the background, there are more trees and a fence. The text "Děkuji za pozornost" is written in green, italicized font across the lower part of the image.

Děkuji za pozornost

